

AGRINAS

Jaarverslag 2024

Boeren in Ontwikkeling

Stichting Agrinas
Postbus 197
8320 AD Urk

Mei 2025

Stichting Agrinas

Datum oprichting: 16 juni 1992

Registratienummer: S41041269
(Kamer van Koophandel voor de Regio Zwolle)

Samenstelling bestuur per 31/12/2023

<u>Voorzitter</u>	<u>Secretaris</u>	<u>Penningmeester</u>	<u>Bestuurslid</u>
B. Spruijt De Brakken 8 8309AV Tollebeek	S.J. Weststeijn Groenendaal 138 6715BH Ede	A.K. Feitsma S. v.d. Haghenstraat 9 3151CN Hoek van Holland	J. Schreuder Jachthoorn 50 5309AZ Tollebeek

Adres: Postbus 197, 8320AD Urk
Telefoon: 0622038075
ANBI/RSIN: 808765322
E-mail: info@agrinas.org
Website: www.agrinas.org
Rabo: NL15 RABO 0396 5239 51
ING: NL94 INGB 0000 4995 27

Foto voorpagina: Mokra, Albanië, in het voorjaar
© Agrinas 2024

Inhoud

Inleiding.....	3
Doelstellingen en Beleid.....	5
Nederland.....	6
Albanië.....	7
Midden Oosten.....	9
Kazakhstan.....	10
Financiën.....	12

Inleiding

In de zeventiger jaren van de vorige eeuw deed ik¹ aan de Rijks Hogeschool voor Tropische Landbouw, destijds gevestigd te Deventer een eenjarige cursus Bodemkunde. Hoewel ik mij het curriculum na al die jaren niet meer kan herinneren, weet ik nog goed dat de bodem werd voorgesteld als het bovenste deel van de aardkorst waar planten groeien en wat vooral wordt gekarakteriseerd door chemische processen. De textuur van de bodem of grond (zand, klei, enz.) is van grote invloed op de effectiviteit van deze chemische processen. Met name de macro-elementen stikstof, fosfor, kalium en in mindere mate calcium en magnesium zijn hierin van het grootste belang, terwijl ook micro-elementen als mangaan, koper, ijzer en zink ook van belang zijn. Met deze kennis begon ik in 1976 mijn baan in Indonesië, eerst als ontwerper van irrigatiesystemen en later als irrigatie agronoom.

Ik was van mening, en dit was destijds de heersende opvatting, dat kunstmest (NPK) en hoogwaardige ‘verbeterde’ gewasvariëteiten dé oplossing waren om te komen tot een hogere en duurzame productie van voedingsgewassen.

Ik had nog nooit nagedacht over zaken als bodemleven, compost en het behoud van lokale gewasvariëteiten. En inderdaad, ik herinner mij enorme opbrengstverhogingen van o.a. natte rijst en maïs...

Een jaar of 10 geleden keek ik eens door een elektronenmicroscoop naar een theelepeltje grond en ik wist echt niet wat ik zag. De Serengeti in Tanzania was er niets bij vergeleken! Ondertussen is wel duidelijk geworden dat de grond meer is, ja, veel meer, dan een door chemische reacties beheerst medium waar planten in groeien. Het is een uiterst complex samenspel van gronddeeltjes, plantenwortels, protozoën, bacteriën, schimmels, aaltjes, wormen en een veelvoud aan allerlei levende organismen, waarvan de mens nog maar heel weinig begrijpt!

Zaken als (diep)ploegen worden niet langer als norm voor een gezonde bodem gezien, omdat het meeste leven in de bovenste 15 cm van de grond zit. Door ploegen wordt deze bovenste laag

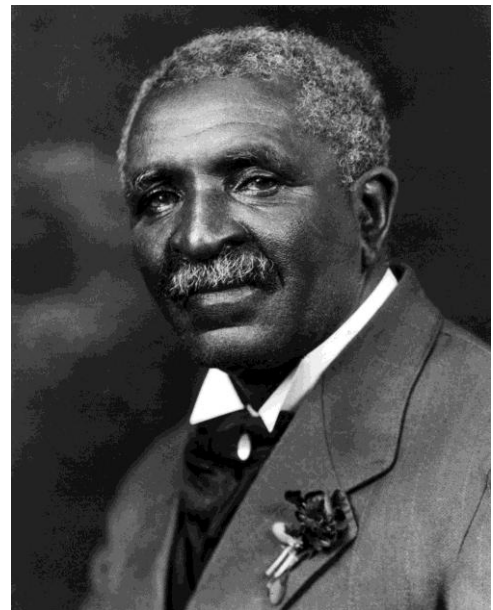
¹ Bart Spruijt, mede oprichter van Agrinas

ondergebracht waar geen zuurstof is en de bovengebrachte ondergrond heeft jaren nodig om weer ditzelfde niveau van bodemleven te genereren...

Boer John van Woerkom uit Bant (Noordoostpolder) geeft leiding aan het bedrijf 'Bodemisch Food', een kennisnetwerk om te komen tot gezondere voedingsgewassen. Het bedrijf is opgericht door zijn vader Arnold. De nadruk ligt op het verbeteren van het bodemleven. Volgens van Woerkom is tussen 1940 en 2002 zo'n 60% van de voedingsstoffen uit ons voedsel verdwenen. De hoofdrede is dat er nauwelijks belangstelling was voor het bodemleven, terwijl kunstmest en diepploegen de grond steeds verder verarmde. Een andere belangrijke oorzaak, aldus van Woerkom, is dat van de prijs die de consument voor zijn voedsel betaalt, slechts 13% bij de boer terecht komt die ook nog eens jaarlijks enorme investeringen moet maken.

Voor ons als Agrinas was het een vreugde om in de periode 2016-2019 boeren in het hoogland van Afghanistan te leren hoe om compost te maken en hoe aandacht te geven aan een gezonde grond.

Een interessante quote van John Washington Carver (1864-1943), een bekende Amerikaanse Landbouwwetenschapper die anders durfde denken en zijn tijd ver vooruit was ², luidt: ***“Wherever the soil is wasted the people are wasted. A poor soil produces only a poor people - poor economically, poor spiritually and intellectually, poor physically”.***

George Washington Carver

² https://en.wikipedia.org/wiki/George_Washington_Carver

Doelstellingen en Beleid

De **doelstellingen** van de stichting zijn samen te vatten in de begrippen:

- ✿ Assistentie en advies op het gebied van plattelandsontwikkeling buiten Nederland;
- ✿ Geïntegreerde benadering: sociaal, geestelijk, fysiek, technisch en economisch;
- ✿ Samenwerken met derden die een soortgelijk doel nastreven.

Het **beleid** van de stichting wordt gekarakteriseerd door de begrippen:

- ✿ Bijbelse principes;
- ✿ Kansarme boerengemeenschappen;
- ✿ Intensief contact met de lokale bevolking en het begeleiden van projecten totdat er werkelijk sprake is van groei op fysiek, maatschappelijk en geestelijk terrein die door de doelgroep zelf kan worden voortgezet.

Nederland

Project:	Netwerk Landbouw Nederland
Donoren:	privé donoren
Uitgaven 2024:	€ 3.810
Activiteiten:	Werken aan een netwerk van ondernemers en organisaties in Nederland, die betrokken zijn bij (landbouw)ontwikkeling buiten Nederland).

Gedurende de afgelopen twee jaar is een vruchtbare samenwerking ontstaan tussen Agrinas en de organisatie ‘Mensenkinderen’ in Nunspeet.

Albanië

Organisatie:	Apostolische kerk Pogradec
Project:	Streekproject Ontwikkeling Mokra
Donoren:	EO Metterdaad, privé donoren en een aantal kerken
Uitgaven 2023:	€ 46.221
Activiteiten:	Financiële ondersteuning medewerkers, aanschaf nieuwe terreinwagen, voedselhulp en kleinschalige landbouwhulp

Vorig jaar schreven we: “De Nederlandse stagestudent die voor ons een onderzoek had gedaan naar de slechte kwaliteit van de chipsaardappelen, teelde afgelopen jaar 5 hectare aardappelen in de regio Pogradec. Wij slaan met belangstelling zijn vorderingen gade, omdat we vanaf het begin in 1992 al het idee hadden om iets als een proefboerderij in Albanië op te zetten, maar hiervan is het nooit gekomen. De kans op succes is redelijk groot omdat de boer zelf voor langere tijd aanwezig is en zijn activiteiten gebaseerd zijn op persoonlijk zakelijk initiatief. Ook heeft hij als boerenzoon van een groot akkerbouwbedrijf veel ervaring en beschikt hij over een uitgebreid netwerk wat betreft kennis en advies”.

Ondanks al deze positieve zaken, heeft hij in 2024 verlies geleden en is het nog maar zeer de vraag of hij verder zal gaan...

Het door EO Metterdaad ondersteunde ouderenproject in het berggebied Mokra in Oost-Albanië verliep goed. Vanuit het project ontvangt een dertigtal ouderen regelmatige voedselhulp en er wordt kleinschalige hulp geboden op het gebied van voedselveiligheid, zoals het bouwen van eenvoudig te repliceren groentekasjes, de levering van goed zaaigoed en andere kleinschalige initiatieven. Zo werden in 2024 opnieuw

Voedselhulp Albanië

twee plastic tunnelkassen gebouwd en in één dorp werd 3000 m² beplant met walnootzaailingen.. Ook ontvingen drie arme gezinnen een tweetal hoogwaardige drachtige melkgeiten, waardoor tenminste gedurende de helft van het jaar voorzien wordt in melk en kaas, alsook inkomsten van de verkoop van jonge geitjes.

Alle activiteiten vallen momenteel onder het ontwikkelingsprogramma ‘Mokra Berggebied’ in samenwerking met de Apostolische Kerk in Pogradec.

De Albanese projectleider bracht in de zomer van dit jaar met zijn gezin voor de eerste keer een bezoek aan Nederland.

Melkgeiten bij arm gezin

Midden Oosten

Project:	Midden Oosten
Donoren:	privé donoren
Uitgaven 2024:	€ 6.527
Activiteiten:	Werken aan een netwerk van ondernemers en organisaties ten behoeve van Israël en Afghanen in Nederland.

Een aanvraag voor ondersteuning van Stichting ELAH in de vorm van traumaverwerking aan ouders, echtgenoten, grootouders en andere familieleden werd jammer genoeg niet gehonoreerd.

Kazakhstan

Hoewel het project in Kazakhstan al een aantal jaren geheel zelfstandig loopt, bij deze toch een update.

Het voorjaar was ongewoon nat en koud, wat tot gevolg had dat de boeren pas laat de velden op konden.

Gedurende 2024 werden door de Microkredietorganisatie (MKO) 31 micro-kredieten uitgezet aan 22 cliënten op het platteland van Kyzylorda. De verdeling was als volgt:

- Groenteteelt 21 (meloenen, watermeloenen, tomaten en komkommers)
- Rijstteelt: 1 boerengroep
- Veeteelt: 6 (vee en pluimvee)
- Ondernemers: 3 (kruidenierswinkels in de dorpen).

De teelt van watermeloenen als gevolg van zeer hoge temperaturen viel tegen. Evenals in vorige jaren werden boeren geholpen met de aanschaf van hoogwaardige zaden van Nederlandse zaadbedrijven.

De staf bestaat uit 6 medewerkers, waarvan sommige in deeltijd. De directeur woont met haar man in de nabijheid van Almaty i.v.m. de scholing van hun zoontje die een achterstand heeft. In Kyzylorda zijn daarvoor geen passende faciliteiten. Ook is het in Almaty makkelijker om het nodige contact met overheidsinstanties te onderhouden.

Een deel van het kantoor wordt verhuurd aan een kledingzaak, wat helpt om de maandelijkse lasten te kunnen dekken.

Teelt van tomaten op de eindeloze vlakte van Kazakhstan

Een varkenshouder, één van de cliënten van de MKO

Financiën

De totale baten van de stichting voor 2024 bedroegen € 49.601, terwijl de uitgaven € 58.217 bedroegen. De gedetailleerde jaarrekening is op aanvraag in te zien. Een belangrijke reden voor de discrepantie tussen inkomsten en uitgaven heeft te maken met het EO Metterdaad gesponsorde ouderenproject. Daarvoor is in 2024 ruim €12.000 uitgegeven terwijl daar geen inkomsten tegenover stonden in hetzelfde boekjaar.

Kostenpost	Besteed bedrag (€)
Albanië	46.221
Midden-Oosten	6.527
Nederland	3.810
Overhead	1.659
Totaal	58.217

